



SVAZ ZDRAVOTNÍCH  
POJIŠŤOVEN ČR

## Příležitosti a rizika připravované elektronizace českého zdravotnictví z pohledu SZP ČR





## Pohled zdravotních pojišťoven na elektronizaci

- Zdravotní pojišťovny jako účastník projektu elektronizace
- Zdravotní pojišťovny jako účastník procesu specifikace hrazených služeb
- Zdravotní pojišťovny jako správce smluvních vztahů s PZS
- Zdravotní pojišťovny jako účastník cenových dohod
- Zdravotní pojišťovny jako správce prostředků VZP



# Pohled zdravotních pojišťoven na elektronizaci

- Zdravotní pojišťovny jako účastník projektu elektronizace

**Zásadní výhrady k současnému faktickému zapojení**

- Zdravotní pojišťovny jako účastník procesu specifikace hrazených služeb

**Ještě je čas a mechanismy fungují**

- Zdravotní pojišťovny jako správce smluvních vztahů s PZS

**Ještě je čas a procesy fungují**

- Zdravotní pojišťovny jako účastníci cenových dohod

**Role ZP je proti prvotní koncepci degradována a konkurence mezi PZS nefunguje**

- Zdravotní pojišťovny jako správce prostředků VZP

**Prvotní smysl konkurenční kreativity a zvyšování efektivity je výrazně omezen**

**Elektronizace by mohla procesy postupně zlepšovat**



# Co víme (SZP ČR) o přípravách na elektronizaci českého zdravotnictví

- Soliterní dotační projekty – víme velmi málo z veřejných zdrojů – jen název a náklady
- NZIS – Národní registr hrazených zdravotních služeb
  - Národní registr poskytovatelů zdravotnických služeb
  - Národní registr zdravotnických pracovníků
  - Národní registr pacientů
- Národní Rada pro elektronizaci českého zdravotnictví
  - Dosavadní bilance schůzek
  - Pracovní skupina pro elektronickou žádanku jako ilustrace
- Kdo je fakticky zodpovědný za vytváření koncepce a systému elektronického zdravotnictví v ČR
- Jaké prioritní cíle a očekávání jsme si zadali pro tyto projekty



## Příležitosti z pohledu ZP

- Zvýšit kvalitu zdravotní péče a její kontrolu a nákladovou efektivitu
- Výrazně zvýšit úroveň revizní a kontrolní činnosti ZP
- Snížením – neúčelných a duplicitních vyšetření a ošetření zlepšit finanční ohodnocení a bonifikovat kvalitu
- Snížení neindikovaných rozsahů vyšetření
- Podporou sdílení zpráv a výsledků od jiných PZS podpořit efektivnější pohyb pojištěnce v síti PZS
- Potenciál počátečních úspor v řádech jednotek procent celého rozpočtu
- Nové léčebné postupy s využitím on-line sledování a řízení léčby
- Selektivní distanční výkony a nasazení umělé inteligence



## Rizika

Financování projektů elektronizace cestou evropských dotací vytváří riziko:

1. Odlišné hodnoty a dostupnost dotačních a nedotačních peněz deformují ekonomické kalkulace i investiční prostředí
2. Případně chybně nastavené cílové parametry ohrožují udržitelnost a efektivitu projektů po skončení dotované fáze
3. Rychlost potřebná k vyčerpání dotací vede k simplifikaci a pomíjení či odkládání zajištění nutných komplexních racionálních vazeb pro cílové procesy



## Rizika

- Řízení formou dílčích projektů znesnadňuje pohled na celkový záměr a komplexní pojetí



## Bariery

- Zdravotnická dokumentace je majetkem pacienta a PZS

Může být přiměřený rozsah přístupu zdravotní pojišťovny do ZD podmínkou čerpání nároku – celospolečensky i pohledem současné legislativy se zdá ,že jednoznačně ANO – tedy jak to zařídit. Rozsah současného zmocnění ke kontrole revizními lékaři zdravotní pojišťovny obecně stačí. Je však nezbytné jej rozšířit a upřesnit pro využití on-line v čase a využít možnost elektronického sdílení dokumentů nejpozději při jejich odeslání od PZS.

- Současná koncepce dotazů a odpovědí z centrálních registrů zásadně pro reálné procesy nevyhovuje





# Příležitosti

- Výrazně zvýšit úroveň revizní a kontrolní činnosti ZP – zvýšit nákladovou efektivitu snížením – neúčelných a duplicitních vyšetření a ošetření
- Snížení neindikovaných rozsahů vyšetření a podporou sdílení zpráv a výsledků od jiných PZS
- Zvýšit kvalitu léčby pomocí on-line aplikací u vybraných okruhů pacientů
- Zvýšit dostupnost distančních výkonů s komplexním propojením na zdravotní dokumentaci a průkaznost



## Kdo má zájem na nákladové efektivitě

- **Pacient ?** Pouze velmi poučený a orientovaný pacient a to v malém rozsahu při možném snížení časových ztrát. Jinak platí „čím dražší tím lepší“.
- **Poskytovatel zdravotních služeb?** Jednoznačně ne – snižoval by si příjmy.
- **MZ** jen s omezením u politických tlaků a ekonomické bilance státních PZS – i při plném zájmu je zde bariéra efektivity plošných opatření.
- **Zdravotní pojišťovny** – jednoznačně ano, ale mají k úsporám minimum možností a musí brát i ohled na postoj pojištěnců.



## Pro koho je nutná nákladová efektivita

- Kdo se musí obávat nákladové neefektivity – plátcí?, pacienti?, poskytovatelé!, ZP!
- Kde je nárůst kapacit v důsledku elektronizace příležitostí a kde rizikem
- Zdravotní pojišťovny jsou již nyní zatíženy úhradou řady zbytných výkonů. Mohou být bezprostředně nákladově ohroženy i úhradou nákladů nových elektronických služeb. Tlak na stabilizaci veřejných rozpočtů však přenesení nakonec tyto náklady k tíži PZS. Tedy o kolik více se zaplatí elektronických výkonů o to méně se zaplatí u jiných výkonů. Bilanci ZP a definici jednotlivých výkonů již dnes fakticky určuje téměř výhradně MZ. Pokud se tedy objeví větší množství elektronických služeb hrazených ZP, nutně musí dojít ke krácení jiných úhrad. Paralela k tzv. Centrovým ZULP a výkonům. Pokud rostou náklady v segmentu Center o 18% nemohou jiné náklady (léky na recept nebo lázně a pod) růst ani průměrným tempem 8%) V důsledku se tedy nově schválené služby a náklady neobrátejí hlavně proti ZP a v době stabilizace veřejných zdrojů ani proti rozpočtu, ale obrátí se proti financování některých dosud čerpaných služeb.
- **Cesta k úhradě většího množství nových výkonů je pouze skutečná a v čase reálná úspora zbytných a neúčelných nákladů.**



## Co ovlivnilo veřejné zdravotní pojištění od roku 2019

### ■ Mimořádné nárůsty plateb za státní pojištěnce

2019	1018,-	Kč/os./měs	celkem	71.3 mld. Kč
2020	1567/1067,-		celkem	97.3 mld. Kč
2021	1767,-		celkem	128.0 mld. Kč
2022*	1967,-		celkem	142.0 mld. Kč
2022**	1767,-		celkem	128.0 mld. Kč
2023***	1867,-		celkem	135.0 mld. Kč
2024****	1967,-		celkem	142.0 mld. Kč

\* původní ZPP 2022

\*\* aktuální záměr dle návrhu státního rozpočtu

\*\*\* částečná korekce proti snížení 2022

\*\*\*\* původní prognóza MF



## Co můžeme očekávat ?

- S ohledem na inflaci lze jen těžko očekávat reálné snížení růstu nákladů pod 5%, přestože cenové dohody pro rok 2024 mohou a za současné situace i musí směřovat maximálně ke 4% meziročního nárůstu. Spolehlivější data lze očekávat až v pol. roku.
- Růst nákladů však způsobuje i stárnutí populace, rozšiřování přístupu k LP a dílčí odchylky i uprchlická krize
- Reformní opatření u vybraných segmentů (urgentní příjmy, psychiatrie, home care a paliativní péče, jednodenní péče, stomatologie, očkování a.j.) – zvýšené tempo růstu nákladů.
- Investiční výstavba a e-health dále zvyšuje náklady systému



## Jak bude řešit Česká republika současná rizika?

- Společenská témata a volební program v novém světě a situaci ?
- Inflace – růst nákladů předstihuje růst mezd
- Alokace veřejných zdrojů – armáda, sociální systém a co zdravotnictví?
- Obecně nejméně krátkodobě dojde k poklesu životní úrovně – jak budeme směřovat zdravotnictví a jak veřejné zdravotní pojištění